

Työehdot-osasto/Lehto

15.6.2022

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
TyV@eduskunta.fi

Kirjallinen kuulemispyyntö 1.6.2022

K 7/2022 vp Yhdenvertaisuusvaltuutetun kertomus eduskunnalle 2022

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry pitää tärkeänä yhdenvertaisuusvaltuutetun työtä.

Valtuutetulla ei tällä hetkellä ole toimivaltaa työelämässä. Yhdymme valtuutettuun siinä, että toimivalta olisi syytä laajentaa myös työelämään. Työelämän perus- ja ihmisoikeuksien turvaamiseksi ja edistämiseksi on tärkeää, että yhdenvertaisuusasioihin erikoistuneella valtuutetulla on nykyistä laajempi toimivalta työelämässä. Laajennuksen ei tietenkään pidä merkitä työsuojeluviranomaisen toimivallan supistamista nykyisestään. On tärkeää, että työsuojeluviranomainen valvoo yhdenvertaisuutta muun valvonnan yhteydessä.

Yhdymme valtuutetun suosituksiin myös siinä, että niin sanottuja matalan kynnyksen keinoja tulee lisätä. Asian käsitteleminen oikeudessa on kallista ja vie aikaa. Tämän vuoksi yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan toimivaltaa on laajennettava työelämään siten, että vireillepanijana voi olla uhri, yhdenvertaisuusvaltuutettu tai yhdenvertaisuutta edistävä järjestö uhrin nimeä mainitsematta. Lautakunnan tulee voida määrätä myös hyvitystä. Oikeudenmukainen oikeudenkäynti on kuitenkin turvattava.

Kiinnitämme tässä yhteydessä työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan huomiota tuomioistuinten toimivallan jakoon. Syrjintäasia voidaan panna vireille kärjäoikeudessa, jolloin sillä on oikeus määrätä hyvitys. Syrjintäasia voi kuitenkin olla vireillä myös muissa kuin yleisissä tuomioistuimissa (esimerkiksi TT 2021:2, ään., TT 2021:35 ja TT 2020:11). Lakia olisikin syytä muuttaa niin, että kaikki toimivaltaiset tuomioistuimet voisivat määrätä hyvitystä, jotta syrjinnän uhrin ei tarvitsisi erikseen nostaa kannetta kärjäoikeudessa. Näin säästettäisiin osapuolten aikaa ja yhteiskunnan varoja, kun asiaa ei tarvitsisi käsitellä useassa eri kokoonpanossa. Myös hyvityssakkoa on voitava määrätä. (TT 2021:2, ään.).

Ihmiskauppa on lisääntynyt sekä Suomessa että muualla maailmassa. Ukrainan tilanne ja näkyvissä oleva taloustilanteen huononeminen lisäävät mahdollisuutta joutua hyväksikäytön uhriksi. Suomi on viime vuosina parantanut lainsäädäntöään ja ihmiskaupan valvontaa. Tämä ei kuitenkaan vielä riitä. Yhdymme tässäkin valtuutetun suosituksiin. Suosituksista korostamme ihmiskaupan uhrin oikeutta oleskelulupaun. Katsomme lisäksi, että ihmiskaupan ja törkeimpien työrikosten uhrien palkkasaatavat tulisi kokonaisuudessaan maksaa palkkaturvasta.

Työehdot-osasto/Lehto

15.6.2022

Yhdenvertaisuutta valvovat viranomaiset eivät voi tehdä työtään tehokkaasti ilman tarvittavaa henkilökuntaa. Tämä koskee sekä valtuutettua että lautakuntaa. Yhdymme tässäkin valtuutetun suosituksiin.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Lisätiedot

lakimies Anu-Tuija Lehto
anu-tuija.lehto@sak.fi
puh. 040 778 1080